

Bayer Zsolt: Háború és béke (3. rész)

2022 március 03. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Szolzsenyicin el?re jelezte a Szovjetunió széthullása okozta politikai következményeket

Szolzsenyicin ezt írja 1994-ben Az orosz kérdés a XX. század végén cím? esszéjében (megjelent magyarul 1997-ben, én akkor már bejelöltem ezeket az oldalakat): „Nem az a baj, hogy a Szovjetunió széthullott, ez elkerülhetetlen volt. A nagyon nagy baj – és még hosszú ideig tartó z?rzavar forrása – az, hogy automatikusan és hamis lenini határok mentén hullott szét, egész, oroszok lakta vidékeket szakítva el Oroszországtól. Alig néhány nap leforgása alatt huszonötmillió orosz etnikumú lakost vesztettünk, a teljes orosz lakosság 18 százalékát, az oroszországi kormánynak pedig még ahhoz sem volt bátorsága, hogy legalább szóvá tegye ezt a szörny?séget, Oroszország e katasztrofális történelmi vereségét, politikailag tiltakozzék ellene, ha másért nem, azért, hogy a jöv?ben joga legyen tárgyalásokat kezdeni a problémáról. De nem. Az augusztusi (1991) »gy?zelem« lázában mindezt elmulasztotta. (Mi több, Oroszország nemzeti ünnepévé azt a napot tette meg, amelyen az OSZSZSZK kinyilvánította »függetlenségét«, azaz attól a huszonötmilliótól való megválását is.)

Külön kell itt szólnunk Ukrajnáról. Eltekintve most a gyorsan színt váltó ukrán kommunista vezérekt?l, még az ukrán nacionalisták is, akik a múltban oly kitartóan küzdöttek a kommunizmus ellen és látszólag elátkozták Lenint, rögtön engedtek a csábításnak, és elfogadták mérgezett ajándékát, Ukrajna hamis, lenini határait (a Hruscsov önkényúrtól kapott hozománnyal együtt). Ukrajna (mint Kazahsztán is) azonnal a hamis birodalmi útra lépett.

Nem kívánom a birodalmiság terhét Oroszországnak, nem kívánhatom tehát Ukrajnának sem. Sok sikert kívánok az ukrán kultúra és eredetiség felvirágoztatásában, hisz mindkett?t szívb?l szeretem, de miért ne nemzeti lényegük helyreállításával és megszilárdításával, a saját ukrán lakosságuk körében, saját ukrán földjükön végzett kulturális tevékenységgel, nem pedig birodalmi törekvésekkel kezdenék? 1990-ben azt javasoltam, hogy minden nemzeti, gazdasági és kulturális problémát a keleti szláv népek egységes szövetségén belül oldjunk meg, és ezt tartom mindmáig a legjobb megoldásnak, mert igazolhatatlannak érzem azt, hogy államhatárokkal szabdaljunk szét sok millió családi és baráti köteléket. De már ebben a cikkemben mindjárt hozzá is tettem, senki sem merészelheti er?szakkal visszatartani az ukrán népet, ha el akar különülni, csak emellett maradéktalanul biztosítani kell a kisebbségek jogait is.

Teljesen tudatában vannak-e vajon annak Ukrajna és az ukrán közvélemény jelenlegi képvisel?i, milyen óriási kulturális feladat áll el?ttük? Még az etnikailag ukrán népesség sem tud jól ukránul, vagy nem használja az ukrán nyelvet. (A lakosság 63 százaléka els?sorban oroszul beszél, jóllehet az oroszok aránya mindössze 22 százalék, azaz Ukrajnában minden oroszra két olyan »nem orosz« jut, aki azonban az oroszt tekinti anyanyelvének!) Meg kell tehát találni a módját annak, hogy minden névleges ukránt ukrán nyelv?vé tegyenek. Aztán nyilván a helyi oroszokat is az ukrán nyelv használatára kell szoktatni (hogyan oldható ez meg er?szak nélkül?). Aztán az ukrán nyelv még nem jutott el vertikális irányú fejl?désében a tudomány, a technika és a kultúra legfels? szintjeiig – meg kell oldani ezt a feladatot is.

De továbbmegyek: el kell érni, hogy az ukrán nyelv a nemzetközi kapcsolatok nyelvévé is váljék. Hogy mindezen feladatok egy jó évszázadnyi id?t igényelnek? Egyel?re viszont arról szóló közleményeket olvashatunk, hogy Galíciában akadályozzák az orosz iskolák, s?t óvodák m?ködését, mi több, garázda támadásokat intéznek orosz iskolák ellen; helyenként megszüntetik a helyi televízió orosz nyelv? adásait; egészen odáig mennek, hogy a könyvtárosok nem beszélhetnek oroszul az olvasóikkal – ez lenne hát az ukrán kultúra fejlesztésének útja? Olyan jelszavakat is hallani, hogy: »Ki az oroszokkal Ukrajnából!«, »Ukrajna az ukránoké!«, jóllehet Ukrajna területén sok népcsoport él; ami meg a gyakorlati intézkedéseket illeti: aki nem vette fel az ukrán állampolgárságot, hátrányba kerül munkavállaláskor, nyugdíjának megállapításakor, nehezen tud ingatlant vásárolni, nem vehet részt a privatizációban – pedig ezek az emberek nem külföldr?l érkeztek, mindig is itt éltek.

Még rosszabb, hogy az érthetetlenül felszított ellenséges hangulatban állandósulni látszik az oroszellenes propaganda; a felesküd? katonatiszteknek külön felteszik a kérdést: »Hajlandó lenne-e Ön Oroszország ellen harcolni?«; a hadsereg szociálpszichológiai csoportja új ellenségképet alakított ki, amelyet Oroszország testesít meg; állandóan azt sulykolják a közvéleménybe, hogy Oroszország fenyegeti Ukrajnát. A hivatalos ukrán személyiségek minden egyes olyan oroszországi megnyilatkozásra, mely orosz területek Ukrajnához csatolása ellen tiltakozik, hisztérikusan reagálnak: »Ez már háború!«, »Ez már a szarajevói merénylet!« De hát miért lenne a tárgyalási szándék rögtön háború? Miért kell háborút kiáltani ott, ahol nincs, és soha nem is lesz?”

Az ukrán helyzet és a Majdan-forradalom

Tisztában vagyok vele, hogy a fenti Szolzsenyicin-idézet kimeríti az „orosz propaganda” fogalmát, s mint ilyen, be van tiltva, vagyis az ellenzék haladéktalanul az EBESZ illetékes elvtársaihoz fog rohanni, hogy feljelentést tegyen, de hát az a helyzet, hogy Szolzsenyicin elég jól t?rte a betiltást, hosszú évtizedekre tiltották be azoknak a szellemi-lelki el?dei, akiknek a szellemi-lelki örökösei ma az EBESZ-ben meg Brüsszelben meg Washingtonban üldögélnek, úgyhogy nyugodtan csókoljátok meg Szolzsenyicin háta végét, s ha maradt még egy kis id?tök, az enyémet is.

Ami pedig a lényeget illeti: Szolzsenyicin tökéletesen látta az ukrán helyzetet, ami már 1994-ben is ilyen volt. Aztán jött a CIA által megrendezett „Majdan-forradalom”, amelynek el?zményeir?l és következményeir?l amúgy egy másik híres orosz propagandaújság, a Mérce ilyeneket írt hajdanán:

„Ukrajna a Szovjetunió szétesése után alapvet?en okosan helyezkedett a külpolitikai színtéren, ugyanis bár mindig közelebb állt Oroszországhoz (nem csak földrajzilag), nyíltan soha nem kötelezte el magát semmilyen irányba. Ennek oka els?sorban Ukrajna etnikai és nyelvi felépítése: minden harmadik ember anyanyelve orosz, míg ténylegesen orosznak minden negyedik ember vallja magát. A klasszikus történelmi párhuzamok mellett nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a tényt sem, hogy Ukrajnában szintén az orosz típusú oligarchakapitalizmus vert gyökeret a rendszerváltás után, ami nyilvánvalóan nem segítette az ország nyugati integrációját. Bár a NATO és az EU sosem zárkózott el Ukrajna csatlakozásától, mindig igyekeztek az oroszokat megnyugtatni, hogy ez még közel sincs napirenden. […]

Nemcsak Putyin, de Ukrajna nagy része sem hitte, hogy Ukrajna meg tudna felelni az EU kezdeti kritériumainak, de Oroszország biztosra akart menni, ezért olyan vámszabályokat vezetett be 2013 augusztusában, aminek következtében gyakorlatilag leállt az ukrán export orosz irányba, ami nemcsak a direkt orosz exportot, hanem szinte a komplett FÁK-kal kapcsolatos bizniszt is érintette, aminek következtében Ukrajna dollármilliárdokban mérhet? veszteséget volt kénytelen elkönyvelni. Így a november végére tervezett EU-s megállapodás gazdasági okokból nem is jöhetett létre, Putyin számítása tökéletesen bejött.

Ami ezután történt, az jól ismert: az EU és az IMF is segítséget ajánlott Ukrajnának, de olyan feltételekkel, amelyek a tél beállta el?tt negyven százalékkal emelték volna a gáz árát, és egyéb komoly megszorításokat hoztak volna a lakosságnak.

Ezzel szemben a nyáron még embargót ajándékozó Putyin hirtelen segít?késszé vált: az eddiginél is olcsóbb orosz gázt és feltétel nélküli, akár 15 milliárd dolláros kölcsönt ajánlott az ukrán kormánynak, ami az utolsó, ötszázmilliós EU-s ajánlatot már végtelenül komolytalanná tette. Látható tehát, hogy Janukovicsot egyáltalán nem az anyanyelve, hanem az egyébként világviszonylatban is világver? helyi oligarchanepotizmus motiválta.

Janukovics megbuktatása és a szeparatisták lázadása

Persze az Euromajdan sikere és Janukovics megbuktatása után a Nyugat – az arab tavaszhoz hasonlóan – megint elhitte, hogy a demokratikus értékek, jogállamiság és liberális elvek gy?zedelmeskedtek a Putyin-barát autokrácia felett. Nyilván nyolc év távlatából már könny? okosnak lenni, és persze azt sem szabad elfelejteni, hogy a sikeres kormánybuktatás után Ukrajna néhány igazán tragikus eseményt élt át, ráadásul mindkett?t Oroszországnak »köszönhette«: egyrészt elvesztette a Krím félszigetet, valamint szeparatista lázadók foglalták el a keleti határvidéken lév? Donyeck és Luhanszk megyék egyes részeit. Persze lehet mondani, hogy ezek a szeparatista csoportok csak önvédelemb?l cselekedtek, de azért, azt hiszem, nem nagyon kell magyarázni, hogy orosz állami segítség nélkül ezek a szedett-vedett csoportok meddig állnák a sarat a reguláris ukrán hadsereggel szemben.

De miért nem fél Putyin az ukrán demokráciától, és miért nem tekint a Majdan óta az orosz ellenzék példaként Ukrajnára? Egyrészt 2014-ben nemcsak az elnököt és a kormányt buktatták meg Ukrajnában, de számos olyan változás ment végbe, ami komoly csapás volt a jogállamiságnak, a demokratikus és liberális elveknek. Az új kormány egyik els? intézkedése volt a nyelvtörvény visszavonása, ami szavatolta az orosz és más kisebbségi nyelvek – köztük a magyar – mint regionális nyelvek használatát. 2017-t?l aztán már az iskolákban is csak és kizárólag ukrán nyelven lehetett tanítani, majd bizonyos tantárgyak esetén kivételt tettek, miszerint lehet az EU-ban is elismert nyelven oktatni, ami megmutatta, hogy direkt az orosz nyelv és közösség ellen hozták az eredeti törvényt is. Az EU viszont így, hogy csak az orosz kisebbséget érinti hátrányosan, már mindjárt kevésbé találta aggasztónak a helyzetet.

Másik fontos tényez? a különböz? neonáci és széls?jobboldali paramilitáris szervezetek elterjedése és széles körben elfogadottá válása.

Jó példa erre az Azov-zászlóalj nev? újfasiszta, fehér fels?bbrend?séget hirdet? elitalakulat nemzeti hadseregbe történ? integrálása. Ezenkívül Ukrajna-szerte szobrok és utcanevek emlékeznek meg többek között olyan náci kollaboránsokról, mint Sztepan Bandera, aki nemcsak együttm?ködött a náci Németországgal Ukrajna megszállásának idején, de aktívan részt vett zsidó- és lengyelellenes pogromokban is. Minden évben – a kormány és a rend?rség jóváhagyásával – Bandera születésnapján megrendezik az ukrán pride-ot, amelyen fáklyákkal vonulnak a nácik Kijev f?utcáin. A nyugati média és politikusok persze szemet hunynak ezen trendek felett, ugyanis egyszer?en nincs mozgástér Ukrajna kritizálására, amikor az gyakorlatilag háborúban áll Putyinnal. […]

Erre jön az ország megcsonkítása, aktív háborús helyzet az ország keleti felén, a még inkább er?sebbé váló szervezett b?nözés, politikai gyilkosságok, ami inkább emlékezteti az embert a ’90-es évek Oroszországára, mint egy demokratikus jogállamra, amely az EU tagja kíván lenni. Így aztán persze nehéz elképzelni, hogy az orosz ellenzék bármilyen szinten is példaként tekintene Ukrajnára, vagy Putyin megijedne ett?l a típusú demokráciától.

Napóleon, Kutuzov, Borogyinó és Hitler

Putyin egyébként is sokszor elmondja, hogy a Nyugat soha nem akarta igazán Ukrajna demokratikus fejl?dését segíteni – amibe már alapból sem fért volna bele az ország harmadának az anyanyelvének semmibevétele –, hanem (Putyin szerint legalábbis) Ukrajna lett az el?retolt ék, az ágyútöltelék, aminek fiataljai mehetnek meghalni egy olyan konfliktusban, ami papíron senkinek sem érdeke, f?leg nem az ukránoknak és az oroszoknak, mint testvéreknek. És ez tökéletesen rezonál az átlag orosz azon gyanújával, hogy a Nyugat alapvet?en inkább a keleti határvidék katonai infrastruktúráját akarja meger?síteni, nem pedig az ukrán jogállamiságot. Ennek a gyanúnak történelmi tények képezik az alapját: még akit nem érdekel a történelem, az is ismeri Napóleont, Kutuzov tábornokot, Borogyinót, Hitlert, a Barbarossa-hadm?veletet és Sztálingrádot. Ezekre a beidegz?désekre máris könnyebb ráépíteni azt a propagandát, miszerint a Nyugat el?bb-utóbb mindenképp megtámadja majd Oroszországot a XXI. században is. A NATO persze papíron védelmi szövetség, kivéve persze, amikor Kuvaitban, Boszniában, Szerbiában, Koszovóban, Irakban vagy épp Líbiában lépett fel támadólag.” (Ha Putyin támadni akarna, nem szócsatát vívna a világ vezet? diplomatáival, Vincze Csaba, Mérce, 2022. február 8.)

Elég egyértelm? és elég kemény szavak. Pedig a lényeg még ennél is keményebb.

(folytatjuk)

Bayer Zsolt - www.magyarnemzet.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló